

Posudek vedoucí diplomové práce:

Markéta Staňková, *Indiánské kultury Ameriky v expozici Náprstkova muzea* (Středisko ibero-amerických studií FF UK, 2010, 130 s. rkp.)

Cílem diplomové práce Markéty Staňkové bylo zhodnotit „obraz“ amerických indiánských kultur tak, jak jej prezentuje pražské Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur. V úvodní části práce studentka stručně shrnula dějiny Náprstkova muzea od jeho založení po rok 2009. Je třeba zdůraznit, že dějiny tohoto muzea dosud nebyly detailně zpracovány; byť se tedy jedná o kompilaci založenou na sekundární literatuře, je tato pasáž cenným vodítkem pro budoucí zájemce o tuto problematiku. Následuje detailní popis expozice amerických kultur, zhodnocených v kontextu autorčiných znalostí o předkolumbovských dějinách Ameriky; a konečně kapitola věnovaná původu sbírek. Zde diplomantka vycházela nejen ze sekundární literatury a katalogů, ale také z rozhovorů s pracovníky muzea. I toto shrnutí může být užitečné pro případné budoucí badatele; v případě předložené diplomové práce se navíc stalo důležitým východiskem pro závěrečnou analýzu celé expozice, která je (jak diplomantka zjistila) do značné míry poplatná právě konkrétním akvizicím. Závěrečná část práce je věnována již zmíněnému zhodnocení expozice amerických kultur, a to ve srovnání s modernizovanou expozicí kultur Austrálie a Oceánie a příležitostnou výstavou *Ve stínu jaguára*, která byla v muzeu prezentována v letech 2009-2010, a formulováním návrhů a doporučení pro možné budoucí úpravy expozice. Text doplňují početné obrazové a mapové přílohy.

Autorka se snažila o vyvážený a „spravedlivý pohled“, opakovaně zdůraznila význam konkrétních exponátů, dlouhou tradici muzea i úsilí současných pracovníků. Zároveň si ale povšimla a dokázala analyzovat mnohé problematické stránky expozice: disproporční zastoupení jednotlivých kultur, míchání časových rovin v expozici, chybějící popisky, nedostatečné využití obrazového aj. doprovodného materiálu, absence aktualizovaného průvodce expozicí. Své výtky podrobně zdůvodnila a navrhla řešení problémů. Ocenit je také třeba snahu posoudit celkový „obraz indiánských kultur“ (s. 97-9), který Náprstkovo muzeum vědomě i nevědomky vytváří, byť analýza spíše než k problematice obrazu a stereotypu jako nástrojů sebeidentifikace společnosti sklouzla k fenoménu cestovatelství. I ten je ale nedílně spjat s Náprstkovým muzeem, a proto jeho projednání rozhodně nebylo zbytečné.

Náprstkovo muzeum je v mnoha ohledech unikátní, ať již okolnostmi svého vzniku, nebo repertoárem sbírek. V jiných ohledech se ale jeho situace podobná situaci dalších

českých i zahraničních muzeí, nucených soustavně manévrovat mezi funkcí výzkumnou a edukační (popularizační). Jistě by tedy i v této diplomové práci bylo možné více zobecňovat, komparovat, sáhnout po specializované muzejnické literatuře a podložit jejími závěry vlastní pozorování. Diplomantka ovšem zvolila cestu výhradního soustředění na problematiku jednoho konkrétního muzea a na širší kontext rezignovala; na druhé straně jí toto úzké zaměření umožnilo pojednat problém skutečně detailně.

Práce je psána kultivovaným jazykem, je přehledně členěná. Místy, zejména v kapitole věnované popisu expozice, ovšem není zcela zřejmé, zda informace včleněné v textu pocházejí z popisků jednotlivých exponátů, nebo je autorka vyčetla v odborné literatuře. Jinými slovy, předmět výzkumu (pramen) zde splývá s materiálem, s nímž měl být konfrontován (sekundární literatura). V některých pasážích se také projevuje nedostatečný odstup autorky od studovaných problémů; zřejmý je například její obdiv k osobnosti Vojty Náprstka (s. 8-16).

Navzdory těmto výtkám lze celkově diplomovou práci Markéty Staňkové hodnotit jako poměrně zdařilou; faktograficky bohatou a přesnou, ale zároveň interpretující. Autorka prokázala schopnost samostatně pracovat, hodnotit studovanou skutečnost a své závěry srozumitelně a přesvědčivě prezentovat v písemné podobě. Doporučuji ji k obhajobě; v závislosti na jejím průběhu navrhuji její hodnocení známkou **výborně** nebo **velmi dobře**.

Praha, 5. září 2010

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK